

POROČILO

o letnih računovodskih izkazih Skupnega podjetja SESAR za proračunsko leto 2011 z odgovori Skupnega podjetja

(2013/C 6/06)

UVOD

1. Skupno podjetje SESAR s sedežem v Bruslju je bilo ustanovljeno februarja 2007 ⁽¹⁾ za upravljanje dejavnosti programa SESAR (raziskave o upravljanju zračnega prometa na enotnem evropskem nebu).

2. Cilj programa SESAR je posodobiti upravljanje zračnega prometa (ATM) v Evropi, sestavljajo pa ga tri faze:

(a) „opredelitvena faza“ se je začela leta 2005 pod vodstvom Evropske organizacije za varnost zračne plovbe (Eurocontrol) s sofinanciranjem iz proračuna Evropske unije (EU) prek programa za promet v okviru vseevropskih omrežij. Rezultat je osrednji načrt ATM v Evropi, v katerem so opredeljeni vsebina, razvoj in načrti za uvajanje naslednje generacije sistemov ATM;

(b) „razvojna faza“ (2008–2013), ki jo upravlja Skupno podjetje SESAR (glej Prilogo) in bo privedla do proizvodnje novih tehnoloških sistemov, komponent in delovnih postopkov, kot je opredeljeno v osrednjem načrtu ATM v Evropi;

(c) „uvajalna faza“ (2014–2020), ki jo bodo vodili industrija in zainteresirane strani, namenjena pa bo obsežni izdelavi in izvajanju nove infrastrukture sistema upravljanja zračnega prometa.

3. Skupno podjetje je zasnovano kot javno-zasebno partnerstvo. Ustanovna člana sta Evropska unija, ki jo zastopa Evropska komisija, in Eurocontrol, ki ga zastopa njegova agencija. Po razpisu za prijavo interesa ima Skupno podjetje 15 članov, ki so javna in zasebna podjetja iz letalske industrije. Med njimi so izvajalci navigacijskih storitev zračnega prometa, proizvajalci zemeljske in letalske ter vesoljske opreme, letalski proizvajalci, letalski organi in proizvajalci letalske opreme.

4. Proračun za razvojno fazo programa SESAR znaša 2,1 milijarde EUR, ki jih bodo v enakih deležih zagotovili EU, Eurocontrol ter sodelujoči javni in zasebni partnerji. Prispevek EU se financira iz Sedmega okvirnega programa za raziskave in

iz programa za promet v okviru vseevropskih omrežij. Približno 90 % financiranja Eurocontrola in drugih zainteresiranih strani je v obliki stvarnih vložkov.

5. Skupno podjetje SESAR je začelo samostojno delovati 10. avgusta 2007.

INFORMACIJE V PODORO IZJAVI O ZANESLJIVOSTI

6. Revizijski pristop Sodišča vključuje analitične revizijske postopke, neposredno preizkušanje transakcij na ravni Skupnega podjetja in oceno ključnih kontrol nadzornega in kontrolnega sistema. Dopolnjujejo jih dokazi, pridobljeni z delom drugih revizorjev (kadar je primerno) in analizo poslovdskih predstavitev.

IZJAVA O ZANESLJIVOSTI

7. Sodišče je v skladu z določbami člena 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije revidiralo letne računovodske izkaze ⁽²⁾ Skupnega podjetja SESAR, ki jih sestavljajo „računovodski izkazi“ ⁽³⁾ in „poročila o izvrševanju proračuna“ ⁽⁴⁾ za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2011, ter zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih s temi izkazi.

Odgovornost poslovdstva

8. Direktor je kot odredbodajalec odgovoren za izvrševanje prihodkov in odhodkov proračuna v skladu s finančnimi pravili ⁽⁵⁾ Skupnega podjetja in v mejah odobrenih proračunskih sredstev ⁽⁶⁾. Odgovoren je za vzpostavitev organizacijske strukture, notranjih upravljavskih in kontrolnih sistemov ter postopkov za pripravo končnih računovodskih izkazov ⁽⁷⁾ brez pomembno napačne navedbe zaradi goljufije ali napake ter za zagotovitev zakonitosti in pravilnosti transakcij, povezanih s temi izkazi.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 219/2007 z dne 27. februarja 2007 o ustanovitvi skupnega podjetja za razvoj nove generacije evropskega sistema upravljanja zračnega prometa (SESAR) (UL L 64, 2.3.2007, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1361/2008 (UL L 352, 31.12.2008, str. 12).

⁽²⁾ Tem računovodskim izkazom je priloženo poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovdstvu med letom, ki vsebuje podrobnejše informacije o izvrševanju in upravljanju proračuna.

⁽³⁾ Računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja in izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz sprememb čistih sredstev ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila.

⁽⁴⁾ Poročila o izvrševanju proračuna vsebujejo izkaz realizacije proračuna in njegovo prilogo.

⁽⁵⁾ Finančna pravila za SESAR je upravni odbor sprejel 28. julija 2009.

⁽⁶⁾ Člen 33 Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2343/2002 (UL L 357, 31.12.2002, str. 72).

⁽⁷⁾ Pravila, ki veljajo za organe EU v zvezi s predstavitvijo računovodskih izkazov in računovodstvom, so določena v poglavjih 1 in 2 naslova VII Uredbe (ES, Euratom) št. 2343/2002, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES, Euratom) št. 652/2008 (UL L 181, 10.7.2008, str. 23), in so sestavni del finančnih pravil Skupnega podjetja SESAR.

Revizorjeva odgovornost

9. Sodišče je odgovorno, da na podlagi svoje revizije predloži izjavo o zanesljivosti letnih računovodskih izkazov Skupnega podjetja ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij.

10. Sodišče je revizijo izvedlo v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja in etičnim kodeksom MZRS ter mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije INTOSAI. Ti standardi določajo, da mora Sodišče revizijo načrtovati in opraviti tako, da pridobi razumno zagotovilo, da so računovodski izkazi Skupnega podjetja brez pomembno napačne navedbe in da so z njimi povezane transakcije zakonite in pravilne.

11. Revizija zajema izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij. Postopki so izbrani na podlagi revizorjeve presoje, vključno z oceno tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih in pomembne neskladnosti z njimi povezanih transakcij in zahtev pravnega okvira Evropske unije, ne glede na to, ali gre za goljufijo ali napako. Pri oceni tega tveganja revizor upošteva notranjo kontrolo, ki se izvaja za pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ter nadzorne in kontrolne sisteme, s katerimi se zagotavlja zakonitost in pravilnost z njimi povezanih transakcij, da se pripravijo okoliščinam primerni revizijski postopki. Med revizijo se tudi ovrednotijo primernost uporabljenih računovodskih usmeritev, razumnost računovodskih ocen in skupna predstavitev računovodskih izkazov.

12. Sodišče meni, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrežna osnova za spodaj podani mnenji.

Mnenje o zanesljivosti računovodskih izkazov

13. Po mnenju Sodišča letni računovodski izkazi Skupnega podjetja SESAR v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavljajo njegovo finančno stanje na dan 31. decembra 2011 ter rezultate njegovega poslovanja in denarne tokove za leto, ki se je takrat končalo, v skladu z določbami njegove finančne uredbe in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije ⁽⁸⁾.

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti z izkazi povezanih transakcij

14. Po mnenju Sodišča so transakcije, povezane z letnimi računovodskimi izkazi Skupnega podjetja SESAR za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2011, v vseh pomembnih vidikih zakonite in pravilne.

15. Zaradi naslednjih pripomb mnenji Sodišča nista vprašljivi.

UPRAVLJANJE PRORAČUNA IN FINANČNO POSLOVODENJE

16. Končni proračun za leto 2011, ki ga je sprejel upravni odbor, je vseboval odobritve za sprejem obveznosti v višini 148 milijonov EUR in odobritve za plačila v višini 91,7 milijona EUR. Stopnja realizacije za odobritve za sprejem obveznosti je bila 99,4 %, za odobritve za plačila pa 82,4 %.

17. Leta 2011 so prispevki članov (34 milijonov EUR) skupaj z rezultatom prejšnjega leta (57 milijonov EUR) in drugimi viri prihodkov (0,2 milijona EUR) znašali 91,2 milijona EUR, plačila pa 75,6 milijona EUR. To je privedlo do pozitivnega proračunskega stanja v višini 15,6 milijona EUR in sredstev v skupni višini 15,3 milijona EUR na bančnih računih ob koncu leta. To je v nasprotju z načelom proračunskega ravnotežja.

KLJUČNE KONTROLE NADZORNEGA IN KONTROLNEGA SISTEMA SKUPNEGA PODJETJA

Sistemi notranje kontrole

18. Sodišče ugotavlja, da je pregled poslovnih procesov Skupnega podjetja, ki ga je leta 2011 opravil neodvisen zunanji revizor, pokazal, da sistemi notranje kontrole delujejo uspešno. Aprila 2012 je računovodja v skladu s finančnimi pravili Skupnega podjetja uradno potrdil s tem povezane poslovne procese.

Funkcija notranje revizije in služba Komisije za notranjo revizijo

19. Sodišče je v preteklosti ugotovilo, da sta Komisija in Skupno podjetje SESAR sprejela ukrepe za razjasnitev operativnih vlog službe Komisije za notranjo revizijo (IAS) in funkcije notranje revizije Skupnega podjetja ⁽⁹⁾.

20. Sodišče ugotavlja, da je novembra 2011 upravni odbor Skupnega podjetja sprejel usklajen strateški revizijski načrt IAS za Skupno podjetje v obdobju 2012–2014.

DRUGE ZADEVE

Zamude pri plačilih letnih članarin

21. Člani niso spoštovali roka 1. julija 2011 za plačilo denarnih prispevkov Skupnemu podjetju za to leto. Na koncu avgusta 2011 je ostalo 17 neporavnanih nalogov za izterjavo v skupni vrednosti 3,7 milijona EUR. En član do konca leta 2011 ni plačal nobenega prispevka.

⁽⁸⁾ Računovodska pravila, ki jih je sprejel računovodja Komisije, so izpeljana iz mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor (MRSJS) ali, če teh ni, iz mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP).

⁽⁹⁾ Poročilo o letnih računovodskih izkazih Skupnega podjetja SESAR za proračunsko leto 2010 z odgovori Skupnega podjetja (UL C 368, 16.12.2011, str. 32).

To poročilo je sprejelo Računsko sodišče v Luxembourggu na zasedanju 15. novembra 2012.

Za Računsko sodišče

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Predsednik

PRILOGA

Skupno podjetje SESAR (Bruselj)

Pristojnosti in dejavnosti

<p>Področja pristojnosti Unije, ki izhajajo iz Pogodbe</p> <p>(člen 187)</p>	<p>Raziskave, tehnološki razvoj in vesolje</p> <p>Učinkovito izvajanje raziskovalnih, tehnološko-razvojnih in demonstracijskih programov EU.</p>
<p>Pristojnosti Skupnega podjetja</p> <p>(Uredba Sveta (ES) št. 219/2007, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1361/2008)</p>	<p>Glavni cilji</p> <p>Cilj Skupnega podjetja je zagotoviti posodobitev evropskega sistema upravljanja zračnega prometa z usklajevanjem in združevanjem vseh ustreznih raziskovalnih in razvojnih prizadevanj v Uniji. Odgovorno je za izvajanje osrednjega načrta ATM in zlasti za izvajanje naslednjih nalog:</p> <ul style="list-style-type: none"> — organiziranje in usklajevanje dejavnosti razvojne faze projekta SESAR v skladu z osrednjim načrtom ATM iz opredeljene faze projekta, ki ga upravlja Eurocontrol, in sicer z združevanjem in upravljanjem v okviru enotne strukture javnega in zasebnega financiranja, — zagotavljanje potrebnega financiranja za dejavnosti razvojne faze projekta SESAR v skladu z osrednjim načrtom ATM, — zagotavljanje sodelovanja zainteresiranih strani sektorja za upravljanje zračnega prometa v Evropi, zlasti: izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa, uporabnikov zračnega prostora, profesionalnih združenj uslužbencev, letališč in predelevalnih industrij ter ustreznih znanstvenih institucij ali ustrezne znanstvene skupnosti, — organiziranje tehničnega dela raziskav in razvoja, potrjevanja in študij, ki jih je treba izvesti pod njegovim vodstvom, da bi se izognili drobitvi teh dejavnosti, — zagotavljanje nadzora nad dejavnostmi v zvezi z razvojem skupnih proizvodov, ustrezno določenih v osrednjem načrtu ATM, in po potrebi objava posebnih javnih razpisov.
<p>Vodenje</p>	<p>Upravni odbor</p> <p>Upravni odbor je odgovoren za:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) sprejetje osrednjega načrta ATM, ki ga potrdi Svet, kakor je določeno v členu 1(2) [ustanovne] uredbe, in odobritev predlogov za njegovo spremembo; (b) dajanje smernic in sprejemanje potrebnih odločitev za izvajanje razvojne faze projekta SESAR ter izvajanje globalnega nadzora nad izvajanjem projekta; (c) odobritev programa dela Skupnega podjetja in letnih programov dela iz člena 16(1) ter letnega proračuna, vključno z načrtom delovnih mest; (d) odobritev pogajanj in odločanje o pristopu novih članov ter sorodnih sporazumih iz člena 1(3); (e) nadziranje izvrševanja sporazumov med člani in Skupnim podjetjem; (f) imenovanje in razrešitev izvršnega direktorja in spremljanje njegovega dela ter odobritev organizacijske sheme; (g) določanje zneskov in postopkov za plačevanje finančnih prispevkov članov ter ocenjevanje njihovih stvarnih vložkov;

- (h) sprejetje finančnih pravil Skupnega podjetja;
- (i) odobritev zaključnega računa in bilance stanja;
- (j) sprejetje letnih poročil o napredku razvojne faze programa SESAR in njegovem finančnem stanju iz člena 16(2);
- (k) odločanje o predlogih Komisiji o razširitvi in prenehanju delovanja Skupnega podjetja;
- (l) določitev postopkov za dodeljevanje pravic dostopa do opredmetenih in neopredmetenih sredstev, ki so last Skupnega podjetja, in prenos teh sredstev;
- (m) določitev pravil in postopkov za oddajo naročil, potrebnih za izvajanje osrednjega načrta ATM, vključno s posebnimi postopki v zvezi z navzkrižjem interesov;
- (n) odločanje o predlogih, ki se jih predloži Komisiji, o spremembi statuta v skladu s členom 24;
- (o) izvrševanje drugih pooblastil in izvajanje drugih nalog, vključno z vzpostavitvijo pomožnih organov, če je to potrebno za namene razvojne faze projekta SESAR;
- (p) sprejetje ureditev za izvajanje člena 8.

Izvršni direktor

Izvršni direktor opravlja svoje naloge popolnoma samostojno v okviru pristojnosti, ki so mu dodeljene.

Izvršni direktor vodi izvajanje projekta SESAR v okviru smernic, ki jih določi upravni odbor, kateremu je odgovoren. Upravnemu odboru predloži vse informacije, potrebne za izvajanje nalog.

Izvršni direktor mora:

- (a) zaposliti, voditi in nadzorovati osebje v Skupnem podjetju, vključno z osebjem iz člena 8;
- (b) organizirati, voditi in nadzorovati dejavnosti Skupnega podjetja;
- (c) upravnemu odboru predložiti svoje predloge v zvezi z organizacijsko shemo;
- (d) pripraviti in redno posodabljeni univerzalen in letni program dela Skupnega podjetja, vključno z oceno stroškov programa, in ju predložiti upravnemu odboru;
- (e) v skladu s finančnimi pravili sestaviti osnutek letnega proračuna, ki vključuje načrt delovnih mest, in ga predložiti upravnemu odboru;
- (f) skrbeti, da Skupno podjetje izpolnjuje obveznosti na podlagi sklenjenih pogodb in sporazumov;
- (g) zagotoviti, da se dejavnosti Skupnega podjetja izvajajo povsem neodvisno in brez navzkrižja interesov;
- (h) sestaviti letno poročilo o napredku projekta SESAR in njegovega finančnega položaja ter druga poročila, ki jih lahko zahteva upravni odbor, in mu jih predložiti;

	<p>(i) upravnemu odboru predložiti zaključne račune in bilanco stanja;</p> <p>(j) predložiti upravnemu odboru vse predloge, ki bi vključevali spremembe v zasnovi projekta SESAR.</p> <p>Notranja revizija</p> <p>Notranji revizor Evropske komisije.</p> <p>Zunanja revizija</p> <p>Evropsko računsko sodišče.</p> <p>Organ za razrešnico</p> <p>Evropski parlament, Svet in upravni odbor Skupnega podjetja.</p>
<p>Viri, ki so bili Skupnemu podjetju na voljo v letu 2011 (2010)</p>	<p>Proračun</p> <p>147,7 milijona EUR</p> <p>(129,5 milijona EUR)</p> <p>Število zaposlenih 31. decembra 2011</p> <p>V operativnem proračunu za leto 2011 je predviden načrt delovnih mest z 39 mesti za začasne uslužbence in tremi mesti za napotene nacionalne strokovnjake, kar skupaj znaša 42 delovnih mest, od tega je bilo na koncu leta 2011 zasedenih 35 (v primerjavi s 37 leta 2010):</p> <ul style="list-style-type: none"> — 23 začasnih zunanjih uslužbencev, — 8 uslužbencev, napoteni iz članov Skupnega podjetja v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 219/2007, — 3 pogodbeni uslužbenci, — 1 napoten nacionalni strokovnjak. <p>Ti opravljajo</p> <p>Operativne naloge: 19</p> <p>Upravne in podporne naloge: 15</p> <p>Obojne naloge: 1</p>
<p>Proizvodi in storitve, zagotovljeni v letu 2011</p>	<p>Leto 2011 je ključno za napredek pri doseganju vmesnih ciljev in Vizije 2012. To velja zlasti za spodaj naštetu.</p> <p>Cilj št. 1 – začetno 4D upravljanje krivulje leta je potrjeno v operativnem okolju ob uporabi satelitske tehnologije</p> <p>Potrditvev „operacij začetnega 4D upravljanja krivulje leta“ je načrtovana pri prvem potrjevanju v okviru <i>Release 1</i> februarja 2012 v prometnih okoljih centrov za nadzor zračnega prostora MUAC, NUAC in <i>Stockholm Approach</i>. Leta 2011 so potekale številne pripravljalne dejavnosti, vključno z razvojem in integracijo dveh prototipov sistema za vodenje zrakoplova (FMS) in številnimi simulacijskimi dejavnostmi, ki so povezovala simulacijske platforme na tleh in v zraku. Druga ponovitev, ki je del <i>Release 2</i>, je načrtovana za konec leta 2012, tretja pa za leto 2013. Njun namen bo potrditev operativnega postopka za letenje v skladu s točnostjo časa prihoda letala (CTA – <i>controlled time of arrival</i>) v fazo preleta (<i>en-route</i>) in zračni prostor TMA.</p> <p>Po pričakovanjih naj bi bil cilj v skladu z načrti večinoma izpolnjen leta 2012, čeprav bo uporaba satelitskih tehnologij uvedena po roku leta 2013.</p>

Cilj št. 2 – SESAR se je preizkušal na 10 000 letih, vključno s 500 vojaškimi

Zgodnje koristi SESAR (vključno s predstavitvenimi leti projekta AIRE in programa OPTIMI) je leta 2011 pokazalo 9 366 komercialnih letov. Omeniti pa je treba, da število vojaških poletov za zdaj ostaja omejeno. Upravni odbor Skupnega podjetja se je odločil, da bo poleg tekočih programskih dejavnosti objavil razpis za „predstavitvene dejavnosti“, kjer bodo integrirani preizkusi v letu 2012. Skupnemu podjetju omogočili doseči cilj in dodati vojaško razsežnost, večinoma tudi leta 2013.

Cilj št. 3 – izločki 80 % projektov SESAR so bili preizkušeni tudi v resničnem okolju

Zaradi doseganja ciljev 80 % potrjevanj v resničnem okolju je bila pripravljena strategija potrjevanja. Zlasti bodo rezultati *Release 1* in rezultati, načrtovani za *Release 2*, leta 2012 povezali primarne projekte z različnimi potrjevanji, izvedenimi v okviru operativnih fokusnih področij (OFA) in z resničnimi sistemi ali resničnimi okolji.

Cilj št. 4 – delujejo prvi piloti, ki uporabljajo sistem upravljanja informacij za celotni sistem (SWIM) za izmenjavo podatkov iz vsaj petih domen

Kot je bilo že sporočeno upravnemu odboru, je bil leta 2011 uveden akcijski načrt SWIM za odzivanje na tveganja, ugotovljena v s tem povezanih projektih, med drugim pomanjkanje pravnega okvira za SWIM. Doseženega je bilo nekaj napredka, ki je bil novembra 2011 predstavljen na predstavitveni prireditvi SWIM z dobrim sodelovanjem skupnega programa. Vendar pa so številni nerešeni problemi in neizpolnjene prednostne naloge do zdaj zavirali dosego tega vmesnega cilja. Kljub napredku, doseženemu do konca leta 2011, in izvedbi akcijskega načrta s prispevkom tekočega potrjevanja, je malo verjetno, da bo cilj dosežen v roku, ki je bil določen.

Cilj št. 5 – prvi kontrolni stolp na daljavo je pripravljen za obratovanje

Prve potrditve kontrolnega stolpa na daljavo (del *Release 1*) so bile izvedene po načrtih in bodo končane sredi leta 2012, tako da bo ta vmesni cilj dosežen. Potrjevanje *Release 1* je potrdilo:

- izvedljivost zagotavljanja storitev zračnega prometa letališču Ängelholm iz kontrolnega stolpa na daljavo v okviru raziskav in razvoja centra za kontrolo letenja v mestu Malmö,
- izvedljivost izvajanja nominalnih in nenominalnih operacij na daljavo,
- tehnično izvedljivost zajetja stanja prometa *out of window* in operativnega okolja z enega samega letališča in prikaza te slike na daljavo.

V teh preizkusih so sodelovali regulativni organi.

Cilj št. 6 – koristi SESAR se kažejo v povezavah med dvojicami mest (*city pairs*), ki povezujejo osem evropskih letališč

Po uspehu prvega cikla AIRE leta 2009, je Skupno podjetje razširilo ta zeleni del programa SESAR. AIRE je s povezavo glavnih evropskih letališč (Pariz, Dunaj, Madrid, Köln, Düsseldorf, Praga, Bruselj, Toulouse ...) in vključitvijo približno 40 evropskih in zunanjih partnerjev dokazal pomembne koristi pri zmanjšanju emisij. Visoka kakovost teh rezultatov se ne kaže le pri zmanjšanju porabe goriva in posledično emisij ogljikovega dioksida, temveč tudi pri tem, da se jih iz projektov veliko prenese v dnevno upravljanje zračnega prometa (ATM).

Rezultati AIRE in rezultati, pričakovani pri razpisu za „predstavitvene dejavnosti“, ki se bo začel in izvajal leta 2012, bodo omogočili dosego cilja.

Cilj št. 7 – uporabniki zračnega prostora so se pridružili poslovnemu modelu SESAR za časovno odvisne dejavnosti

Ta cilj ima več razsežnosti in razvoj poslovnega modela še ni v dovolj zreli fazi, da bi zajel vsa stališča različnih zainteresiranih strani. Kljub temu pa je bilo v razvoj metodologij poslovnega modela za navigacijske službe zračnega prometa, uporabnike zračnega prostora in letališča vloženi veliko prizadevanj. Prva faza dosežkov časovno odvisnih dejavnosti 4D se je potjevala leta 2011. Potrjevanje se bo nadaljevalo leta 2012, napredek pa bo dosežen tudi pri dejavnostih standardizacije. Do neke mere in na nekaterih področjih bo poslovni model potrjen do ravni pripravljenosti za industrializacijo. Za začetek njegove uporabe pa bo potrebno dodatno delo z zainteresiranimi stranmi. Cilj ne bo dosežen v roku, ki je bil določen, čeprav bodo predhodne informacije o poslovnem modelu na voljo, da bo mogoča priprava na prehod na uporabo prvih rešitev SESAR od leta 2013.

V nadaljevanju so navedene informacije za širši pogled na napredek in dosežke v letu 2011:

- vsebina prvega *Release SESAR (Release 1)* je bila konsolidirana s prvim tehničnim pregledom sistemov, upravni odbor pa jo je potrdil kot komponento programa dela za leto 2011. Zajela je 29 potrjevanj konceptualnih elementov na 16 operativnih fokusnih področjih,
- junija 2011 je bil izveden drugi tehnični pregled sistemov zaradi ocenjevanja napredka *Release 1* proti koraku V3 potrjevanja in zlasti načrtov potrjevanja in pripravljenosti platform. Pregled je privedel do številnih popravilnih ukrepov za blažjenje tveganj, povezanih z izvajanjem *Release*. Zaključek pregleda je bil, da je bil splošni napredek ustrezen, opažene pa so bile nekatere slabosti pri porabi virov in uskladitvi dobave. Predvsem še vedno ni bila zadostna zrelost projektov pri upoštevanju evropske metodologije za potrjevanje operativnih konceptov (EOCVM), čeprav se je v primerjavi z letom 2010 izboljšala,
- *Release 1* je začel dajati oprijemljive rezultate in je dosegel prelomnico pri razvoju novega sistema ATM,
- na koncu leta 2011 je bilo izvedenih 26 dejavnosti potrjevanja, kar pomeni, da je doseženih 90 % *Release 1*, 3 potrjevanja pa so preložena na leto 2012,
- v izvedbeni fazi je 282 projektov, ki predstavljajo več kot 90 % celotnega programa, vendar je napredovanje programa neenakomerno. Prilagoditev vrhunskega koncepta operativnim zahtevam je počasnejša, kot je bilo pričakovano, kar vpliva na kritično pot več tehničnih projektov. Uvesti je bilo treba več blažilnih ukrepov, ki se spremljajo na ravni skupine za nadzor programa. Zaskrbljujoč je tudi SWIM, za katerega je bil pripravljen poseben akcijski načrt za odpravljanje problemov, ugotovljenih leta 2011,
- glede porabe sredstev (FTE) prve ocene iz konca leta 2011, ki so jih zagotovili člani, kažejo, da je skupna poraba prenizka za približno 20 %. Kljub temu pa je treba omeniti, da za mnoge projekte poteka spreminjanje načrtovane razporeditve sredstev v izvedbeni fazi, kar se še ne odraža v izhodišču, ki se uporablja za merjenje napredka programa. Po prerazporeditvi IBAFO I in II, ki jo je 15. decembra 2011 sprejel upravni odbor, je mogoče priti do zaključka, da je poraba sredstev prenizka v zgodnjih fazah programa. Zdi se, da to prenizko porabo nadoknadi višja poraba sredstev do konca programa,
- kaže, da se podoben, vendar manj očiten trend – zrelost in sredstva – pojavlja pri izdelkih, saj je Skupno podjetje na nekaterih področjih opazilo počasnejše zagotavljanje izdelkov, ki je skladno s prenizko porabo sredstev. Sprejeti so bili različni ukrepi za kratkoročno obravnavo položaja, med drugim poziv članom programskega odbora, naj izvedejo dodatna preverjanja na ravni partnerjev, analizo glavnih razlogov za prenizko porabo in prerazporeditev IBAFO I in II,

zaključijo nekatere projekte itd. Vse ukrepe se spremlja na ravni obvladovanja tveganja in konsolidira na ravni Skupnega podjetja. Poleg tega se skuša z delom s člani bolje opredeliti glavne vzroke. Nekatere je že mogoče navesti. Med njimi so organizacija dela pri nekaterih projektih, nekateri neusklajeni prispevki v programu kot celoti, premalo jasnega opredeljevanja izdelkov in premalo določna merila za kakovost.

V spodnji tabeli je povzetek stanja 310 projektov raziskav in razvoja ter upravljanja (brez dolgoročnih raziskovalnih projektov iz delovnega paketa E (WP-E)), za katere je odgovorno Skupno podjetje, po statusu projekta na koncu leta 2011.

	Dne 31.12.2010	Izvedeno leta 2011	Dne 31.12.2011	
Skupno število projektov v programu SESAR	304	6	310	
<i>od tega:</i>				
— začeti projekti	285	16	301	
<i>preklicani projekti</i>	2	1	3	0,9 %
<i>ustavljeni projekti</i>	11	– 1	10	3,2 %
<i>projekti, katerih začetna faza še poteka</i>	26	– 20	6	2 %
projekti v izvedbeni fazi	246	36	282	91 %
— projekti, ki še niso začeti	19	– 10	9	2,9 %

Vir: Podatki, ki jih je posredovalo Skupno podjetje SESAR.

ODGOVORI SKUPNEGA PODJETJA SESAR

Izjava o zanesljivosti

13.–14. Skupno podjetje SESAR se strinja z revizijskim poročilom Sodišča brez pridržkov o zanesljivosti letnih računovodskih izkazov za proračunsko leto 2011 ter o zakonitosti in pravilnosti z izkazi povezanih transakcij.

Mnenja revizije so pomemben dosežek za Skupno podjetje SESAR, na katerem bo gradilo naprej, da bi dodatno zagotovilo, da so vzpostavljeni ustrezni notranji upravljavski in kontrolni sistemi ter da učinkovito izpolnjuje cilje programa SESAR.

Upravljanje proračuna in finančno poslovanje

17. Skupno podjetje SESAR meni, da je vidno napredovalo v smislu proračunskega načela ravnotežja. Stanje denarnih sredstev se je ob koncu proračunskega leta 2011 s 57,2 milijona EUR zmanjšalo na 15,3 milijona EUR, kar pomeni 73,2-odstotno znižanje. Skupno podjetje si bo še naprej prizadevalo za zagotovitev optimalnega upravljanja denarnih sredstev in upoštevanja proračunskih načel.

Druge zadeve – zamude pri plačilu članarin

21. Članarine, ki do konca leta še niso bile poravnane, so bile plačane februarja 2012. Skupno podjetje SESAR se bo s svojimi člani dodatno pogovorilo o najustreznejšem pristopu za zagotovitev upoštevanja pogodbenih rokov za plačilo denarnih prispevkov.
